Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 925-2548 (2005) (Thai): BANANA FIBER FABRIC

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN
IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT
PROTECTED BY COPYRIGHT

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผ้าใยกล้วย

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมผ้าใยกล้วยที่ทอด้วยกี่พื้นบ้านหรือกี่กระตุก โดยใช้เส้นใยกล้วยและเส้นด้ายใยธรรมชาติหรือเส้นด้ายใยประดิษฐ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือผสมกัน

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ผ้าใยกล้วย หมายถึง ผ้าที่ได้จากการทอโดยใช้เส้นใยกล้วยเป็นส่วนประกอบหลัก อาจใช้เส้นด้ายใยธรรมชาติหรือเส้นด้ายใยประดิษฐ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือผสมกันเป็นส่วนประกอบด้วยก็ได้ ทอด้วยเทคนิคแบบต่าง ๆ เช่น ลายขัดพื้นฐาน ขิด จก

๒.๒ เส้นใยกล้วย หมายถึง เส้นใยที่ได้จากการนำกาบกล้วยที่มีอายุเหมาะสม โดยนำมาแยกเส้นใยด้วยการลอกไส้ด้านในออก แยกด้วยความร้อน แยกด้วยเครื่องจักร หรือหมักด้วยวิธีธรรมชาติ ทำให้เส้นใยกล้วย เหนียว นุ่ม ไม่ขาดง่าย อาจฟอกสีหรือย้อมสี และนำไปผ่านกรรมวิธีป้องกันเชื้อรา

๒.๓ เส้นด้ายใยธรรมชาติ หมายถึง เส้นด้ายที่ได้จากใยธรรมชาติของพืชหรือสัตว์ เช่น เส้นด้ายฝ้าย เส้นไหมแท้

๒.๔ เส้นด้ายใยประดิษฐ์ หมายถึง เส้นด้ายที่ได้จากการสังเคราะห์และดิ้น

๓. วัสดุ

๓.๑ เส้นด้ายที่ใช้ทอผ้าใยกล้วย แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ

๓.๑.๑ เส้นใยกล้วย

๓.๑.๒ เส้นด้ายใยธรรมชาติ

๓.๑.๓ เส้นด้ายใยประดิษฐ์

๓.๒ สีที่ใช้ย้อมเส้นด้ายที่ใช้ทอผ้าใยกล้วยและย้อมใยกล้วย แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๓.๒.๑ สีธรรมชาติ

๓.๒.๒ สีสังเคราะห์

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

ต้องอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยตลอดทั้งผืน ลวดลายเด่นชัด เส้นด้ายชิดแน่นทั้งตามแนวเส้นด้ายยืนและแนวเส้นด้ายพุ่ง รอยต่อเส้นด้ายต้องแนบเนียน และไม่ปรากฏข้อบกพร่องให้เห็นชัดเจน เช่น สีและเนื้อผ้าไม่สม่ำเสมอ ลายผิดหรือไม่ต่อเนื่อง รอยหนาหรือบาง มีรอยเปื้อน รอยเส้นด้ายตึง ขาด หย่อน หรือเป็นบ่วง ผ้าเป็นร่อง รู หรือมีรอยแยก ริมผ้าเสีย ส่วนข้อบกพร่องอื่นๆ อันเกิดจากกรรมวิธีการทำด้วยมือต้องมีน้อยที่สุดและเป็นที่ยอมรับได้

๔.๒ เอกลักษณ์

ต้องมีลักษณะเฉพาะของผ้าใยกล้วย คือ

๔.๒.๑ ต้องมีเส้นใยกล้วยเป็นส่วนประกอบหลัก

๔.๒.๒ ชนิดลวดลาย หากมีลักษณะตรงกับลวดลายผ้าตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าชนิดใดให้นำเอกลักษณ์ของลวดลายตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เกี่ยวกับผ้าชนิดนั้นมาใช้เป็นหลักเกณฑ์

เมื่อตรวจสอบตามข้อ ๘.๑ แล้ว ผลการตรวจสอบของผูตรวจสอบแต่ละคนต้องไม่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งไม่ผ่าน

๔.๓ ชนิดเส้นด้ายที่ใช้ทอ

ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔.๔ ความกว้างและความยาว

ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย แต่ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔.๕ สี

ต้องไม่ปรากฏรอยของเส้นใยกล้วยที่ย้อมสีหรือเส้นด้ายติดสีหรือจากเส้นด้ายอื่นที่อยู่ติดกันอันเนื่องมาจากสีตกหรือสีซึมเข้ามาผสมกันจนเกิดเป็นอีกสีหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุผ้าใยกล้วยในภาชนะที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผ้าใยกล้วยได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือหีบห่อผ้าใยกล้วยทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าใยกล้วย ผ้าทอใยกล้วย

(๒) ชนิดลวดลาย (ถ้ามี)

(๓) ชนิดเส้นด้ายที่ใช้ทอ

(๔) ความกว้างและความยาว

(๕) กรณีใช้สีธรรมชาติให้ระบุ

(๖) เดือน ปีที่ทำ

(๗) ข้อแนะนำในการดูแลรักษา

(๘) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผ้าใยกล้วยที่ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป เอกลักษณ์ ความกว้างและความยาว การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ข้อ ๔.๒ ข้อ ๔.๔ ข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าผ้าใยกล้วยรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบชนิดเส้นด้ายที่ใช้ทอและสี ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง โดยตัดตัวอย่างให้มีความกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ความยาวตลอดหน้าผ้า เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๓ และข้อ ๔.๕ จึงจะถือว่าผ้าใยกล้วยรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างผ้าใยกล้วยต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ และข้อ ๗.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าผ้าใยกล้วยรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไปและเอกลักษณ์

ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบผ้าใยกล้วยอย่างน้อย ๓ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและโดยอิสระ ผลการตรวจสอบของแต่ละลักษณะให้ตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่านเท่านั้น

๘.๒ การทดสอบชนิดเส้นด้ายที่ใช้ทอ

ให้แยกที่เป็นเส้นด้ายยืน และเส้นด้ายพุ่งออกจากกัน แล้วนำไปเผาด้วยเปลวไฟ

๘.๒.๑ เส้นใยกล้วย เมื่อนำไปเผาไฟจะปรากฏผลดังนี้

(๑) เมื่อใส่เส้นใยกล้วยเข้าในเปลวไฟ เส้นด้ายจะลุกติดไฟอย่างรวดเร็ว

(๒) เถ้านุ่มมีสีเทาอ่อน

(๓) กลิ่นคล้ายกระดาษไหม้ไฟ

๘.๒.๒ เส้นด้ายใยธรรมชาติ (ยกเว้นเส้นไหมแท้) เมื่อนำไปเผาไฟจะปรากฏผลดังนี้

(๑) เมื่อนำเส้นด้ายใยธรรมชาติเข้าใกล้เปลวไฟ เส้นด้ายจะไม่หดหนีไฟ

(๒) เมื่อใส่เส้นด้ายใยธรรมชาติเข้าในเปลวไฟ เส้นด้ายจะลุกติดไฟและลุกอย่างช้า ๆ

(๓) เปลวไฟมีสีเหลือง

(๔) เมื่อนำเส้นด้ายใยธรรมชาติออกจากเปลวไฟ ไฟยังคงลุกอย่างต่อเนื่อง

(๕) เถ้ามีสีขาวถึงเทา

(๖) กลิ่นคล้ายกระดาษไหม้ไฟ

(๗) ปุยของเถ้าเบา ถ้าเป่าจะฟุ้งกระจาย

๘.๒.๓ เส้นด้ายไหมแท้ เมื่อนำไปเผาไฟจะปรากฏผลดังนี้

(๑) เมื่อนำเส้นไหมแท้เข้าใกล้เปลวไฟ เส้นไหมจะหดหนีไฟ

(๒) เมื่อใส่เส้นไหมแท้เข้าในเปลวไฟ เส้นไหมจะลุกติดไฟอย่างรวดเร็ว

(๓) เปลวไฟมีสีเหลือง

(๔) เมื่อนำเส้นไหมแท้ออกจากเปลวไฟ ไฟจะดับ

(๕) เถ้ามีลักษณะเป็นก้อนกลมคล้ายลูกปัด มีสีน้ำตาลไหม้ถึงน้ำตาลไหม้

(๖) กลิ่นคล้ายขนหรือเส้นขนไหม้ไฟ

(๗) ปุยของเถ้าแข็งแต่เปราะ เมื่อใช้มือบีบจะแตกง่าย

๘.๒.๔ เส้นด้ายใยประดิษฐ์ (ยกเว้นดิ้น) เมื่อนำไปเผาไฟจะปรากฏผลดังนี้

(๑) เมื่อนำเส้นด้ายใยประดิษฐ์เข้าใกล้เปลวไฟ เส้นด้ายจะหดหนีไฟ

(๒) เมื่อใส่เส้นด้ายใยประดิษฐ์เข้าในเปลวไฟ เส้นด้ายจะลุกติดไฟได้รวดเร็วกว่าเส้นด้ายใยธรรมชาติและเส้นไหมแท้

(๓) เปลวไฟมีสีเหลือง

(๔) เมื่อนำเส้นด้ายใยประดิษฐ์ออกจากเปลวไฟ ไฟยังคงลุกอย่างต่อเนื่อง

(๕) เถ้ามีสีน้ำตาลถึงน้ำตาลไหม้

(๖) กลิ่นเป็นสารเคมี

(๗) เถ้าแข็งบีบไม่แตกหัก

๘.๓ การทดสอบความกว้างและความยาว

ให้ใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสม

๘.๔ การทดสอบสี

นำตัวอย่างผ้าทอใยกล้วยแช่ในน้ำเปล่าประมาณ ๑๕ นาที ที่อุณหภูมิห้อง แล้วนำขึ้นมาตรวจพินิจ

๘.๕ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ